

REMISSYTTRANDE

Datum
2019-03-18

Ert datum
2019-02-13

Dnr
FST 2019/127

Ert diarienum
Ju2019/00509/L7

Regeringskansliet
Enheten för migrationsrätt
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Utkast till lagrådsremiss Förslängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Sammanfattning

I utkastet till lagrådsremiss (nedan benämnt utkastet) föreslås i huvudsak att lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige ska fortsätta att gälla till och med den 19 juli 2021 med ändringen att alternativt skyddsbehövande ges samma möjligheter till familjeåterföreningar som flyktingar. Det föreslås även vissa justeringar beträffande möjligheten för uppehållstillstånd för fortsatta studier respektive fullföljd utbildning samt en möjlighet att bevilja permanent uppehållstillstånd för vissa statslösa.

Migrationsdomstolen anser sammanfattningsvis att det är problematiskt med tillfälliga lösningar inom det komplexa rättsområde som utlänningsrätten utgör och att förslagen och dess konsekvenser borde belysas och analyseras mer grundligt innan lagändringarna genomförs.

Migrationsdomstolens synpunkter på utkastet

Allmänna synpunkter

Migrationsdomstolen konstaterar inledningsvis att förslagen i utkastet innebär att migrationsdomstolarna under ytterligare två år ska tillämpa ett tämligen invecklat och omfattande regelverk som bygger på tillfälliga regler. Migrationsdomstolen ställer sig återigen frågande till lämpligheten med tillfälliga lösningar i ett sådant komplext rättsområde som utlänningsrätten utgör

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM

SVERIGES DOMSTOLAR

och hänvisar i dessa allmänna delar till tidigare avgett remissyttrande, ert Dnr Ju2016/01307/L7.

Såsom befarades i migrationsdomstolens ovan nämnda remissvar har det inte tillkommit någon egentlig prejudikatbildning från Migrationsöverdomstolen avseende tillämpningen av den tillfälliga lagen. Risken för att det förhållandet kvarstår får anses som påtaglig.

I utkastet redogörs för att en parlamentarisk kommitté kommer att tillsättas i närtid med uppdraget att arbeta fram förslag på framtidens migrationspolitik. Det bör i det sammanhanget, som tidigare påtalats av bl.a. denna domstol, framhållas att det föreligger ett mycket stort behov av en genomgripande översyn av utlänningslagstiftningen. Utifrån den tid som ett lagstiftningsarbete får förmodas kräva anses det som högst oklart att en ny, omarbetad utlänningslag kommer vara på plats till sommaren 2021. Migrationsdomstolen välkomnar dock en utredning som snarast tar ett samlat grepp kring lagstiftningen inom utlänningsrätten.

Ärendets beredning

Migrationsdomstolen påtalade i sitt remissvar avseende införandet av den tillfälliga lagen att det med hänsyn till förslagets komplexitet och konsekvenser var tveksamt om beredningskravet var uppfyllt, ert Dnr Ju2016/01307/L7.

Även förevarande lagstiftningsärende har beretts med förkortad remisstid och med ett tämligen begränsat beredningsunderlag. Det saknas en analys av hur den tillfälliga lagen har tillämpats, dess eventuella brister och förenlighet med internationell rätt. Förslaget innebär att den tillfälliga lagen, som trädde i kraft i juli 2016, kommer att tillämpas under en tidsrymd om minst fem år. Migrationsdomstolen vill därmed ånyo understryka behovet avseende en mer ingående analys av förslagen och dess konsekvenser samt en rimligare remisstid.

Kostnader och andra konsekvenser

I utkastet anges att förslagen bör leda till en minskad målinströmning för migrationsdomstolarna, jämfört med om förslagen inte genomförs, eftersom antalet asylärenden bedöms minska. Enligt migrationsdomstolen hade emellertid en konsekvensbeskrivning innehållande en jämförelse mellan nuvarande lagstiftning och de ändringar som föreslås i utkastet till lagrådsremiss varit önskvärd.

Migrationsdomstolen konstaterar även att förslaget saknar en redogörelse för de ekonomiska konsekvenserna för domstolarna. Det finns inte heller en konsekvensanalys av den tillämpning som tillfälliga lagen medfört samt vad de eventuella följderna av de materiella förändringar som nu föreslås kan tänkas medföra, särskilt avseende vidgad rätt till anhöriginvandring.

Konsekvenserna av förslaget för migrationsdomstolarnas del är således oklart.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM

SVERIGES DOMSTOLAR

Migrationsdomstolarnas verksamhet har sedan migrationskrisen år 2015 till stor del hanterats med tillfälliga anslag. Domstolen har inte fått några andra signaler än att det tillfälliga anslaget upphör för år 2020. Domstolen behöver därför krympa verksamheten till givna ekonomiska ramar. Migrationsdomstolens kostnader utgörs i allt väsentligt av personalkostnader och omställningstiderna är förhållandevis långa. Samtidigt är antalet balanserade migrationsmål fortsatt stort och regeringens verksamhetsmål för omloppstiderna uppnås inte. Att i detta läge införa nya regler, vilket man kan utgå ifrån kommer att leda till fler mål i domstolarna, utan en konsekvensanalys är problematiskt.

Tillförs domstolarna inte nödvändiga medel för ett ökat målinflöde riskerar detta förutom att leda till onödiga väntetider och mänskligt lidande även leda till en ineffektiv statlig medelsanvändning där kostnader övervältras på asylsystemet.

Sammanfattningsvis anser migrationsdomstolen att konsekvenserna av förslagen borde belysas och analyseras mer grundligt innan lagändringarna genomförs.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Stefan Holgersson. I beredningen har även chefsrådmannen Maria Ek Oldsjö samt specialistföredragande Louise Borg (föredragande) deltagit.

Stefan Holgersson

Louise Borg